Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 72 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА 30-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 30, 1977 No. 72. VOL. LXXXIV.

Делегація Централі КУК мала зустріч з міністром іміграції

Вінніпеґ (КУК). — Дня 7-го березня 1977 р. в Оттаві делеґація КУК під проводом І. С. Петришина, голови Комісії для справ іміґрації при Централі КУК у Вінніпеґу, відбула довшу конференцію з міністром іміґрації Б. Куллєном. Під час цієї зустрічі обговорено ряд справ, зв'язаних з іміґрацією українців до Канади, а зокрема получення родин з України під совєтським режимом і допущення до Канади політичних втікачів з України та країн поза залізною заслоною. Разом з І. С. Петришином до делеґації взяли участь з Торонта: І. В. Бардин від Об'єднання Українських Професіоналістів і Підприємців та Б. А. Микитюк і М. Вавришин, обидва від Української Іміґраційної Служби і з Монтреалю: Р. Б. Карпішка від Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців та В. Керечинський і В. Гайдук від Монтреальського Відділу КУК.

Заповідають Всеканадську Конференцію для Справ Української Культури

Вінніпеґ (КУК). — Заходами Централі КУК у співпраці з Торонтським Відділом КУК і з Комісією для Справ Культури Провінційної Ради КУК Онтаріо, відбудеться в Торонті, в залі Інституту св. Володимира, Всеканадська Конференція КУК для справ української культури, в суботу і неділю 14 і 15 травня 1977.

Програма конференції включає пленарні сесії і панелеві дискусії про такі ділянки української культури, як музика, танки, театр, фільми та образотворче і прикладне мистецтво. До участи в цих панелевих дискусіях запрошено найкращих знавців з тих ділянок. Завданням конференції є обговорити напрям праці для збереження і розвитку української культури в Канаді та накреслити структуру Всеканадської Ради Української Культури при Централі КУК.

В цій важливій конференції зобов'язані взяти участь голови Комісій для справ Культури при провінційних Радах КУК та представники Відділів КУК з терену цілої Канади, які відповідають за культурну діяльність цих Відділів.

Американці подивляють українське писанкове мистецтво в Українському Музеї в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (ія) — Писання українських писанок, одна з найбільш популярних форм українського народного мистецтва, з успіхом промощує собі дорогу до американських кіл.

Минулої суботи і неділі, 26-27 березня, біля 100 осіб неукраїнського походження взяло участь в спеціяльних лекціях писання писанок тут в Українському Музеї, а понад 900 людей відвідали Великодню виставку.

Лекції були частиною двох цілоденних Великодних програм, влаштованих Союзом Українок Америки.

Оксана Грабович, кураторка Музею, сказала, що після перших вісток в американських газетах, біля 40 осіб телефонували щоденно до Музею, бажаючи зголосити свою участь в лекціях. „Але коли появилися повідомлення про лекції і виставку в п'ятничевому виданні „Ню Йорк Таймс"-у та в місцевій газеті „Вілледжер" в четвер, то телефони збільшилися до 200 денно", — сказала п-і Грабович. Вона в дальшому пояснила, що особи, яким забракло місця просили, щоб їх допустити хоча б тільки приглядатися, як інші малюють писанки. В лекціях взяли участь цілі родини, від бабусі до внуків.

Оплата за лекцію виносила 2.50 дол., і це включало лекцію, віск, кістку, одно яйце та висвітлення фільму про писанки, продукції Марка Перемми. За додаткових 2.50 дол. зацікавлена особа могла вислухати доповідь про писанку п-і Ярослави Сурмач-Міллс, доповідь п-і Люби Волинець про обрядове печиво та побачити інший фільм про писанки продукції Славка Новицького.

П-і Грабович пояснює зацікавлення не-українців писанками виявом духу часу. „Останніми часами багато людей почало цікавитись народним мистецтвом, головно народів Східньої Европи". В суботу інструкторами писання писанок були Леся Дума і Оксана Куровицька, а в неділю п-і Леонтина Гошовська та Ірина Твердовська-Гошовська.

Великодня виставка на п'ятому поверсі Музею включає понад 30 різних писанок з усіх частин України, як також біля 40 родів обрядових печив.

Ця програма буде повторена в цілості в слідуючу суботу і неділю. Суботніша лекція буде ведена англійською мовою, а недільна англійською та українською мовами.

РОЗМОВИ БРЕЖНЄВА З ВЕНСОМ ПОЧАЛИСЯ „ПАЛКОЮ ВИМІНОЮ СЛІВ" У СПРАВІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

Москва. — У понеділок, 28-го березня, перший день нарад між американською делеґацією і совєтськими представниками щодо нового договору в справі обмеження стратегічної зброї, дійшло — за окресленням учасників — до „палкої виміни слів" між генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим і державним секретарем Сайрусом Венсом відносно виступів президента Джіммі Картера в обороні людських прав у цілому світі, включно з СССР. Совєтське пресове агенство ТАСС подає, що після формального відкриття і встановлення порядку нарад, Брежнєв заявив, що Совєтський Союз хоче дійти до порозуміння із ЗСА відносно різних проблем, але деякі аспекти американської закордонної політики „не додержуються принципів рівноправности, невтручання у внутрішні справи один одного і обопільної користи". Він заявив, що якщо ці принципи не будуть додержані, то неможливим буде „конструктивний розвиток відносин" між СССР і ЗСА.

Американсько-совєтські розмови в Кремлі в Москві. Державний секретар Сайрус Венс (перший зліва) сидить напроти совєтського ватажка Леоніда Брежнєва, біля якого сидить совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико.

Секретар Венс відповів, що становище Америки щодо людських прав базоване на „підставових принципах і вартостях американського суспільства", що Вашінґтон не старається вирізнювати Совєтського Союзу як єдиного порушника людських прав, бо для ЗСА питання людських прав є універсальним питанням, додаючи, що уряд президента Картера продовжуватиме свої виступи в обороні цих прав. Венс підкреслив, що здає собі справу з факту, що політичні системи СССР і ЗСА „дуже різноманітні", але це не повинно бути причиною, чому вони не можуть жити в згоді.

Члени американської делеґації заявили, що після цієї виміни слів „зліквідовано напружену атмосферу" і висловлено зздогад, що питання людських прав вже більше не буде заторкуване під час триденних нарад.

На пополудневій сесії, де головними речниками були совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико і державний секретар Венс, Венс представив дві альтернативи щодо нового договору в справі роззброєння: ЗСА пропонують, щоб кількість стратегічної атомової зброї обох держав була фактично зменшена до 1,500 або 2,000 ракет і літаків, а якщо Москва не погодиться на те, то Вашінґтон готовий підписати договір на підставі домовлення між Брежнєвим і президентом Джеральдом Фордом у Владивостоці 1974-го року, тобто, погодитися на те, щоб верхня межа атомової зброї становила 2,400 ракет і літаків для кожної держави, відтак Америка прикладе зусиль, щоб був підписаний додатковий договір, який встановив би нижчі верхні межі. Покищо, як твердять

(Закінчення на стор. 4-ій)

Джералд Форд перестерігає перед військовою загрозою з боку СССР

Ню Йорк. — Промовляючи на полуденку Фундації Айзенгавера, яка займається міжнародним обміном науковцями, мистцями та іншими „визначними людьми", колишній президент Джералд Форд заявив тут минулої середи, що Совєтський Союз ще більше розпочав розбудовувати свою військову силу, а це створює загрозу, що переговори між ЗСА та СССР щодо нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї можуть „не увінчатися успіхом".

Кол. президент Форд

У промові, яку коментатори вважають найсильнішою від часу, коли закінчилася його президентура, Джералд Форд сказав, що „історичне домовлення" між ним і Леонідом Брежнєвим у Владивостоці щодо обмеження атомової зброї може втратити будь-яку вартість, бо СССР протягом останнього року ще більше приспішив розбудову своєї військової сили.

Візита Подгорного поділила Африканців

Люсака, Замбія. — Поїздку голови Президії Верховної Ради СССР Ніколая Подгорного до Африки різно оцінюють, але його однобічна підтримка для лівих угрупувань, які згуртовані у т.зв. „Патріотичному Фронті", вже сьогодні викликає поділ африканців на кільканадцять груп і послаблення їхньої активности. Подгорний у розмовах з лідерами рухів спротиву постійно фаворизував Джошуа Нкомо і Роберта Мугабе, які об'єдналися у „Патріотичному Фронті", натомість ігнорував лідерів іншого об'єднання, які виступають під назвою „Чорні націоналісти", яких Подгорний намагався переконати, щоб вони приєднались до „Патріотичного Фронту", бо в противному випадку вони не одержать совєтської допомоги. Визнання Подгорним „Патріотичного Фронту" викликало радість в лідерів тієї групи, які зараз після його відлету скликали пресову конференцію і запевнили, що боротьба проти урядів білої меншости в Родезії і Південній Африці продовжуватиметься повною силою. Вони однак не бажали відповісти на запити кореспондентів, чи Совєтський Союз доставить їм більшу кількість зброї і військового виряду. Натомість опозиційні групи з єпископом Абель Музорева в тому самому часі відбували іншу пресову конференцію в сусідньому готелі і засуджували совєтське визнання „Патріотичного Фронту". Єпископ Музорева домагався також переведення референдуму, який повинен вирішити які політичні угрупування мали б правити Родезією і Південною Африкою у випадку передання влади в руки чорної більшости.

ЗСА і Куба вели таємні переговори вже в 1974-му році

Вашінґтон. — Речники Державного департаменту у понеділок, 28-го березня, поінформували, що безпосередні переговори між представниками ЗСА і Куби, які саме тепер проходять у Вашінґтоні в справі прав рибалок обох держав на території Атлантійського океану і Карабійського моря, фактично не є першими безпосередніми переговорами, як це твердила досі преса і Білий Дім, бо вже в кінці 1974-го року і протягом майже цілого 1975-го року відбувалися „таємні наради" між делеґаціями Куби і ЗСА у Ню Йорку і Вашінґтоні. Цей факт досі був задержаний в таємниці, але тому, що тепер відбуваються відкриті переговори, Державний департамент вирішив поінформувати про переговори в 1974 і 1975-их роках.

Згадані переговори були розпочаті з ініціятиви тодішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера і було чотири „таємних зустрічей" між представниками ЗСА і Куби, на яких обговорено всі розбіжності між Вашінґтоном і Гаваною, як також продискутовано можливості розв'язки. Остання нарада відбулася в листопаді 1975-го, а після того ці зустрічі б,ли припинені, бо Куба, не звважаючи на протести американської сторони, була вислала свої військові частини до Анголі, щоб там, з допомогою Совєтського Союзу, встановити владу марксистської фракції. Від того часу не було безпосередніх контактів між Вашінґтоном і Гаваною, аж до минулого тижня, коли в столиці ЗСА почалися переговори в справі прав риболовів.

Пентагон перевірить категорії звільнення з військової служби

Вашінґтон. — З уваги на те, що біля 430,000 ветеранів В'єтнамської війни з різних причин не одержали „почесних звільнень" з військової служби, президент Джіммі Картер доручив Департаментові оборони розпочати перевірку справ колишніх вояків, які твердять, що їм „несправедливо" надано нижчі категорії звільнення. Кожний ветеран В'єтнамської війни, який вважає, що заслуговує на вищу категорію звільнення, мусить до 6-ох місяців внести особисте клопотання до відповідних чинників, а ті розглядатимуть кожну справу окремо.

Департамент оборони заявив, що доручення президента Картера — це його другий крок „для загоєння ран, спричинених В'єтнамською війною", бо вже раніше Президент, додержуючись передвиборчої обіцянки, проголосив загальне помилування для втікачів від військової служби, але не для дезертирів. Як відомо, такі ветеранські організації, як „Американський Леґіон" та інші, протестували проти помилування для втікачів від військової служби і вже у понеділок, 28-го березня, виступили проти нової пропозиції Президента, яка має на меті підвищити категорії звільнення з військової служби для великої кількости ветеранів В'єтнамської війни.

САХАРОВ ОСКАРЖУЄ ҐУСЕВА ЗА НЕПРАВДУ, ЗАКЛИКАЄ ЗАХІД ПРОДОВЖУВАТИ ОБОРОНУ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В СССР

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" у числі з 23-го лютого ц. р. помістив був статтю заступника головного прокуратора СССР Сергея І. Ґусєва, в якій він намагався виправдувати совєтські шикани проти академіка Андрея Сахарова, відкликаючись при тому на американські закони. Підставою написання тієї статті була відкрита заява А. Сахарова, що вибух бомби в московській підземці міг бути провокацією органів КҐБ, які шукають причин помсти над дисидентами. Для скріплення своїх аргументів Ґусєв наводив у своїй статті параграф (2385) американського кодексу та цитував уступ зі статті 18-ої про систематичне проповідування насильного повалення уряду, за що в З'єднаних Стейтах Америки обвинувачена особа могла б одержати 20 років ув'язнення.

Андрей Сахаров

У вівторок, 29-го березня, цей же „Ню Йорк Таймс" помістив статтю академіка А. Сахарова, що є відповіддю на закиди совєтського заступника прокуратора Ґусєва. Сахаров у першу чергу категорично стверджує, що він ніколи не проповідував насильства і насильного повалення уряду в СССР. Він вважає, що лють совєтських властей викликала не тільки його заява про вибух бомби в підземці, але також, і то може в першу чергу, лист президента Картера до нього, який був опублікований в закордонній пресі. Сахаров вірить і переконаний, що ніхто на Заході, включно з президентом Картером, не відступить від принципів оборони людських прав у цілому світі, що матиме велике значення для людства. Стаття Ґусєва, на думку Сахарова, якраз і мала за завдання провести спробу відступства на Заході відносно тієї справи. Сахаров закидає Ґусєву, що він, цитуючи відповідні параграфи американського кримінального кодексу, забув згадати про совєтський параграф 70-ий і 190/1 Російської СФСР, на підставі якої засуджено тисячі осіб, багато з яких померли у в'язницях і на засланні, тільки за ведення ненасильної активности, посідання і розповсюджування правдивих інформацій — книжок і самвидатного матеріялу, за релігійну активність, або за намагання виїхати з СССР. „Я приготований відповідати перед судом за мою активність", — заявляє у статті академік Сахаров, — „помимо того, що я вважаю її цілковито, яка не підлягає кримінальному покаранню, і я не маю жадної ілюзії щодо несправедливости вимірювання кар совєтськими судами. Але авторитетні чинники не обирають відкритого суду, натомість вдаються до інших методів неправдивого очорнювання".

Згадує Сахаров у статті також про шикани проти нього про два малі по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Комуністи в Польщі напастують нову групу оборони людських прав

Варшава. — „Трибуна Люду", офіційний орган польської Комуністичної партії, виступила в понеділок, 28-го березня ц. р., з засудом діяльности новопосталої групи оборони людських прав в Польщі, яка поставила собі за мету змагати до зміни законів в напрямку політичного плюралізму і наближення їх до універсальних людських прав, прийнятих Об'єднаними Націями і ратифікованих комуністичним урядом Польщі. Газета називає членів групи „сліпим знаряддям в руках західних антикомуністичних центрів". Юзеф Барецкі, головний редактор „Трибуни Люду", назвав звернення групи „фальсифікацією", а тих, які підписали апель, Барецкі зарахував до тієї самої групи, яка на протязі багатьох місяців „постачає закордонним пропаґандивним центрам ворожу для нашої країни арґументацію".

ОЛЕКСІЙ ТИХИЙ — ДОВГОЛІТНІЙ БОРЕЦЬ ЗА ПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України наспіли поширені у самвидаві додаткові інформації про життя і працю Олексія Тихого, що його, як члена Української Групи сприяння виконанню Гельсінкських Угод в СССР, заарештували органи КҐБ в Донецьку 4 лютого ц. р. Про нього було відомо, що він був ув'язнений за свої переконання від 1957 до 1964 року та що з того часу не міг одержати праці за своєю професією.

Уперше прізвище Тихого згадується в позацензурному журналі „Хроніка поточних подій" (ч. 41, серпень 1976). Там повідомлялося, що в квартирі колишнього в'язня сумління Олексія Тихого в селі Іжевка (Донецька область) 15 травня 1976 року влаштовано обшук і забрано рукописи з історії української мови.

У листопаді 1976 року в Україні постала Група сприяння виконанню Гельсінкських Угод і серед членів-засновників було подано прізвище Олексія Тихого. У першому меморандумі Української Групи знаходимо скупі біографічні дані про нього. Тепер наспіли такі докладніші інформації:

Олексій Іванович Тихий народився 1929 року на хуторі Іжевка, де він жив до свого ув'язнення за тілідною вже матір'ю.

Його домашня адреса: 343262 Донецька область. Ал-Дужковка 5, Хутір Іжевка, УРСР.

Олексій Тихий здобув вищу педагогічну освіту з української мови й літератури, і плекання рідної мови він вважає завданням свого життя. Таким подвижницьким й активним людям не легко влаштувати особисте життя. Тихий працював завідувачем навчальної частини у середній школі.

У 1956 році його викликали до райкому партії і „просили" відповісти на ряд питань щодо української національної проблематики, наприклад, чи треба поширювати мережу українських шкіл тощо. Тихий дав щирі відповіді. Наслідком цієї розмови було обвинувачення його в націоналізмі. А в 1957 р. відбулася судова розправа над Тихим; його засудили на 7 років ув'язнення за „антирадянську пропаганду й агітацію".

Після звільнення Тихий влаштувався на роботу в бригаді монтажників, яка працювала на об'єктах у різних областях України. Попри це він прагнув з головою у мовні та педагогічні проблеми. Хоч Тихий знає дуже добре російську мову, у приватному житті він говорив і писав заяви виключно по-українськи.

Тихий разом з іншою учителькою готували до офіційної публікації збірник на тему національно-культурної шкільної проблематики. Почався збірник добором цитат насамперед з Леніна, Толстого, а далі з діячів української культури.

Хоч Тихий багато їздив по будовах України, а також кореспондував з колишніми в'язнями або з їх родичами, якщо вони не були залякані, він почував себе осамітненим. Дехто з друзів доражував йому переселитися до Москви, бо там і краще працю знайти легше і поліційний нагляд не такий суворий. При ініціятиві й енергії Тихого це було б можливе. Але Тихий не погодився, бо, як він казав, „не хоче відірватися від України".

Олексій Тихий діяв виключно „легально", в рамках „правозахисної доктрини", але в національно-культурному аспекті. Не зважаючи на це, кагебісти стежили за ним весь час і шукали якогось приводу, щоб його заарештувати.

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Анормальна нормалізація

Протягом минулого тижня уряд президента Джіммі Картера зробив важливі кроки в справі ,,нормалізації відносин'' ЗСА з двома комуністичними державами: В'єтнамом і Кубою. Білий Дім поінформував, що ЗСА погоджуються на пропозицію Ганою щодо безпосередніх переговорів між представниками обох держав, які мали б відбутися в Парижі і метою яких має бути встановлення дипломатичних, торговельних та інших зв'язків між ЗСА і В'єтнамом. Щодо відносин із Кубою, то минулого тижня у Вашінгтоні вже розпочалися переговори між представниками ЗСА і Куби в справі прав риболовів обох держав на території Атлантійського океану і Карабійського моря, які є першими безпосередніми переговорами між Вашінгтоном і Гаваною від 1961-го року. Крім того, уряд президента Картера вже раніше зняв будь-які обмеження на подорожування американських громадян до Куби та інших комуністичних держав, включно з В'єтнамом і Ляосом, як також дозволив їм видавати обмежену кількість долярів у тих комуністичних країнах.

Самозрозуміло, що ЗСА хочуть і повинні жити в мирі з усіми миролюбними державами світу, але Куба і В'єтнам до цих держав аж ніяк не можуть бути зараховані.

Куба — це найбільший висунений на Захід причілок совєтсько-московської імперії і Гавана не тільки продовжує ,,експортувати'' марксизм і революцію до Південної і Центральної Америки, але також, за намовою Москви, старається поширити комунізм та пов'язану з ним диктаторську систему на територію Африки. Кубинські військові відділи і совєтська зброя вже встановили марксистську диктатуру в Анголі, а тепер Гавана підтримує повстанців в Родезії, Заїрі, Південно-Африканській Республіці та в інших африканських країнах. Спершу уряд президента Картера ставив передумови, що заки Вашінгтон погодиться на будь-які переговори в справі відновлення нормальних зв'язків з Гаваною, режим Фіделя Кастра мусить припинити своє вмішування у внутрішні справи інших держав, чи то в Південній Америці чи Африці. Виглядає, що американський уряд тепер ,,забув'' за ці передумови, бо вже почав обмежені безпосередні переговори з Гаваною. Тому і не диво, що минулої неділі, 27-го березня, Кастро, який тепер відвідує деякі африканські країни, самопевно заявив, що справа кубинських вояків у Анголі — це питання, яке заторкає тільки Кубу та Анголю і ніхто інший не має права вимагати відтягнення кубинських військових частин з Анголі. Поспіх уряду президента Картера щодо навіть обмежених переговорів з Гаваною мабуть додав Кастрові ,,відваги'' зайняти таке ,,сильне становище'', бо він бачить, що ЗСА все одно бажають ,,нормиалізації відносин'', не зважаючи на те, чи Куба припинить своє втручання у внутрішні справи інших країн, чи ні. Якщо уряд ЗСА далі так змагатиме до ,,нормалізації відносин'' з Кубою, то це ще більше заохотить Гавану і Москву поширювати свої агресивні заходи в інших частинах світу і не тільки в Південній Вмериці та деяких африканських країнах. Визнання урядом ЗСА диктаторського режиму Кастра скріпило б престиж цього комуністичного ватажка і спричинилося б до закріплення марксистської диктатури на Кубі.

Щодо ,,нормалізації відносин'' з В'єтнамом, то така можливість теж може мати дуже негативні наслідки. Не зважаючи на те, що Білий Дім окреслив недавню місію американської делегації до Ганою як ,,дуже успішну'', бо комуністичний уряд тієї азійської країни передав кільканадцять тіл вбитих під час війни американських летунів і ,,обіцяв'' розшукувати за іншими ,,пропалими без вісті'' вояками, то поспіх Вашінгтону відносно встановлення ,,нормальних зв'язків'' із Ганоєм, який порушив паризькі мирові договори з 1973-го року і силою зброї завоював Південний В'єтнам, фактично неоправданий і дуже небезпечний. Провідники комуністичного бльоку можуть прийти до висновку, що Америка в майбутньому визнаватиме встановлені насильством і розбоєм комуністичні режими в інших частинах світу та старатиметься якнайшвидше ,,нормалізувати'' відносини з тими комуністичними агресорами. Такий поспіх ЗСА може викликати в багатьох країнах сумніви, чи Америка дійсно допомогла б їм протиставитися комуністичній інвазії.

ЗСА не повинні нагороджувати агресивної діяльности Гавани і Ганою дипломатичним визнанням та встановленням ,,нормальних відносин''.

М. Платковський

НЕ ЗАБУВАЙМО ОСНОВНОГО

Можна дискутувати на ту тему, хто дав більшого розголосу справі людських прав: самі оборонці людських прав в СССР і в інших країнах комуністичного бльоку, чи американський президент Джіммі Картер, який своїми, як на час тривання політики ,,відпруження'', просто сенсаційними заявами зрушив цю справу з мертвого пункту. Очевидно, тут мала місце певна співзалежність: оборонці людських прав таки вплинули своїми діями на шляхетну й імпульсивну вдачу нового американського президента, а він у свою чергу вплинув заохочуюче на перших.

Так чи інакше, але про людські права — і то головно в СССР — говорить і пише під цю пору цілий світ. Розголос цієї справи вивів з рівноваги ,,самого'' Брежнєва, який починає загрожувати Вашінгтонові. Наскільки ці погрози серйозні, довідаємося невдовзі при нагоді побуту державного секретаря Венса до Москви.

Немає чого дивуватися, що справа людських прав стала також темою дня для української громадськости у вільному світі. Про неї пише вся вільна українська преса. Різні українські установи й організації оголошують звернення, заклики, приймають відповідні постанови, збирають підписи під петиціями. Молодь улаштовує демонстрації.

Все, про що сказано вище, потрібне і необхідне. Можна тільки радіти з того, що українська громадськість виявляє в цій справі таку похвальну активність. Правда, до цього часу ні одного українського оборонця людських прав (а якщо йдеться про українців, то треба неодмінно додати: і національних прав) не звільнено з в'язниці або заслання і ні одного з них не випущено за кордон СССР — крім Леоніда Плюща, випадок якого має, проте, спеціяльні аспекти. Та не зважаючи на це, нам українцям треба бути активними в питанні людських прав і використати всі можливості, що їх дає нововитворена ситуація. Треба домагатися, щоб про Руденка чи Тихого говорили і писали на Заході не менше, як про Гінзбурга чи Орлова. Щоби було ясним, що існують не тільки російські, але й українські (і то із окремою національною закраскою), литовські, грузинські чи інші неросійські ,,дисиденти''. Треба радіти також зовсім щиро успіхам прибулих на Захід російських дисидентів Амальрика, Буковського та інших — тим більше, якщо вони, як зокрема Буковський, висловлюються позитивно про прагнення України відновити свою національно-державну свободу і незалежність. І треба спричинитися також і з нашого боку, щоб сучасна ситуація, в якій присвячується нарешті належна увага порушенням людських прав на Сході, не проминула, щоб вона і надалі була постійною проблемою в міжнародному світі. Це незаперечні істини.

Проте... ми мусимо тверезо оцінювати нинішню ситуацію. Як ми не вдячні і повні прав, але не забуваймо, що він у своїй акції має багато противників. Нам відомі голоси преси, які вважають, що виступи Картера можуть ще збільшити репресії в СССР, а натомість загрожують політиці ,,відпруження'', зокрема Америки в ділянці припинення збросєнь, а значить і уникнення війни. З такими заявами виступають і різні міродійні державні мужі західнього світу. Уявім собі, що президент Картер під натиском різних політичних кіл у самих ЗСА, а тим більше в Західній Европі, припинить або принаймні злагіднить свою акцію в обороні людських прав. Або що Москва, налякавшись рішучої постави Заходу (якщо така постава буде тривати) піде на якісь часткові поступки, що вплине на зміну постави і самого президента Картера. Що — тоді? Чи українці припинять свою акцію, що означало б, що їх активність ішла по лінії загальних настроїв на Заході і не носила більш тривалого характеру? Цього мусимо рішуче ввистерігатися, бо хіба ми найкраще знаємо, що Москва дуже часто вдається до хитрощів, стосує методи внутрішньої ,,відлиги'', щоб згодом ще збільшити репресії. Таких прикладів у минулому було дуже і дуже багато.

Та є ще одне ,,але'', коли спостерігаємо цей загальний рух в обороні людських прав, який захопив і українську громадськість. Людські права — це лише один бік справи, коли йдеться про нелюдський режим совєтсько-російської імперії. Без включення до людських прав також національних прав кожного поневоленого Москвою народу — це далеко не все, про що мають дбати українці, українська визвольна політика. А національні права — це тільки полегші в культурній чи навіть соціяльно-господарській ділянках, а це передовсім право на відновлення вповні незалежної і соборної (в етнографічних межах) української держави та держав інших нині поневолених Москвою народів.

Отже — не забуваймо основного! Не піддаваймось деяким настроям, які можуть піддавати нам ті чи інші чужинецькі чинники у вільному світі. А ці чинники вже тепер явно говорять чи нашептують нам: якщо, мовляв, будуть здійснені домагання людських прав (а втім, у такій чи іншій мірі, і національно-культурних прав), то це вже багато означатиме і для вас, українців. Так, це вже було б щось. Але історичне минуле вчить нас, що Переяславським договором з Хмельницьким московські царі визнали за Україною статус майже вповні суверенної держави; що російський Тимчасовий уряд в 1917 році проголошував повну свободу для всіх людей і всіх національностей, а потім відмовляв Україні права на автономію; що Ленін починав з гасел про ,,самовизначення аж до відокремлення''. І ми знаємо, чим усі ці принадні обіцянки Москви кінчалися. Отже, ми мусимо також твердо собі усвідомлювати, що забезпечення людських, національних і всіх інших прав для українців, можливе тільки у вповні незалежній нашій державі.

Тому — провадьмо акцію за людські права в Україні, в цілому СССР і в цілому світі. Але при цьому не забуваймо основного: боротьби всіми доступними засобами - і тут на Заході, і там в Україні - за відновлення вповні суверенної і соборної української держави. До цього часу ніхто з міродайних політиків Заходу, обороняючи людські права, не поставив цілком виразно справи деколонізації комуністичного Сходу і відновлення незалежних держав поневолених Москвою народів.

Богдан Цимбалістий

УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВАХ

[Про ,,Соціологічний збірник''. Зредагував Всеволод В. Ісаїв. В-во М.П. Коць, Джерзі Сити Н.Дж. 1976. Ціна: 12.00 дол.]

(5)

Студія Володимира К. Нагірного і Джошуа А. Фішмана п.н. ,,Іміґранти в Америці: етнічна ідентифікація і проблема поколінь'' (в англійській мові) — це передрук зі ,,Соціологічного Огляду". Вона є мабуть тривалим внеском до соціології етнічних груп в Америці. До відомої тези Генсона про поворот третього покоління до того, що їхні батьки (друге покоління) хотіли забути, тобто до лона етнічности покоління іміґрантів, згадані автори внесли важливе доповнення. Вони своєю блискучою аналізою доводять, що етнічність феноменологічно є чимось іншим для кожного покоління: для першого покоління вона є способом життя, друге покоління утотожнює себе з абстрактними вартостями та ідеалами, що символізують предківську спадщину. Третє покоління має раціонально-студійну, чи пізнавальну настанову до своєї етнічної спадщини. Аналізуючи значення етнічности в житті перших іміґрантів, автори мали на увазі вихідців зі сіл, зв'язаних між собою особистими, конкретними пережиттями, спогадами про свої села, ліси, фйорди, отож, за визначенням І.Зєлика, членів ,,народної громади''. Тут насувається питання, яку ролю грає етнічність у вихідців з міст, людей освічених, що покинули свої країни з ідеологічних причин. Чи етнічність є теж для них способом життя? Мабуть ні. Яке відношення їхніх дітей до етнічно-національної спадщини? Активізація, наприклад, української молоді (другого покоління іміґрантів) в українському громадському і навіть політичному житті вказувала б, що ця частина молоді не втікає від українства, а навпаки, намагається зберегти себе при українських традиціях і навіть продовжувати політичну ролю їхніх батьків.

Стаття Василя Маркуся, професора політичних наук в університеті Лойолі в Чікаґо, п.н. ,,Українська спільнота в ширшому американському суспільстві'' це недрукована (і дещо поширена) кінцева частина його огляду українського поселення в ЗСА, призначеного для Енциклопедії Українознавства. На вступі автор завважує, що вона не є суто фаховим і науковим причинком. Це не зменшує її вартости, як загального огляду цілости життя української групи в ЗСА, її вкладу в американське суспільство, її змагань до самозбереження, її ідеології і подібне. Очевидно, в такому інтерпретативному і загальному огляді точка погляду автора і його настанови зумовлюють деякою мірою його висновки. Це, наприклад, видно в з'ясуванні ідеології американських українців. Автор розрізняє чотири ідеологічні концепції: ,,українці на чужині'', ,,концепція двох батьківщин'', ,,американці українського походження'' і, вкінці, концепція ,,збереження української етнічности''. На нашу думку, ці концепції себе не виключають. Навіть хто себе ідентефікує як ,, американець українського походження'', може рівночасно прагнути збереження української етнічности в рамках американського плюралізму й активно працювати в тому напрямі. По-друге, ,,несерйозна''(за висловом автора) концепція подвійної льояльности(двох батьківщин) чи ,,опортуністична'' концепція ,,американця українського походження'' здаються нам найбільш реальними. Студія Боцюркова виявляє, що 55.6 відсотка опитуваних студентів вважали себе канадцями, 41.1 відсотка ,,українцями-канадцями'' і лише 3,2 відсотка українцями. Нема ніяких підстав думати, що в ЗСА є інакше. Варто також нагадати, що в основі жидівського виховання в ЗСА є саме концепція подвійної льояльности, висунута відомим жидівським психологом К.Лєвіном.

Манолій Лупул, професор в департаменті виховних фундацій в Альбертському університеті в Едмонтоні, вказує на слабість української групи в Канаді, не зважаючи на загальне переконання про її зростаючу силу. Він вказує на мовну асиміляцію, зріст мішаних подруж, на недоцінювання знання української мови, роздрібленість, брак масового членства в українських організаціях, слабкий динамізм проводу і подібне. Коли в 1960-их роках французи Квебеку почали домагатися двомовности, перед українцями станула потреба боронити українську мову. Велику заслугу мали тут студенти, що почали організовувати в різних місцевостях ,,многокультурні конференції'' з домаганням ,,многомовности''. Уряд Трудо погодився на многокультурність в рамках двомовности. Ця компромісова розв'язка вимагає від українців збільшених зусиль, зокрема творення двомовних шкіл у своїх місцевостях. Ця пригадка автора про потребу більших зусиль, масової піддержки, створення певних фондів, дуже на часі саме тепер, коли заіснувала можливість розбиття канадської федерації. Хто зна, чи українці Канади не знайдуться в ще гіршому становищі, якщо прийшло б до усамостійнення Квебеку. Без попертя інших груп — байдужих до справи свого збереження — українці могли б опинитися осамітнені віч-на-віч з асиміляційним тиском англосаксьої переважаючої більшости.

Стаття Степана Ріпецького, кол. професора соціології в Українському Педагогічному Інституті в Празі, про ,,Український Соціологічний Інститут у Відні та Український Інститут Громадознавства в Празі'' є мов би нав'язанням до традиції соціологічних студій в нас, про які мало хто знає сьогодні. Очевидно, про якусь тяглість соціологічної думки, школи чи напрямку не може тут бути мови. Йдеться

(Закінчення на стор. 4-ій)

Голоси читачів

ЩЕ ПРО Д-РА І. ПУЛЮЯ

Гадаю, що деяку частину з прецікавої статті Ю. Мовчана про Івана Пулюя (,,Свобода'' ч.66) варто б перекласти на англійську мову і післати для редакції котрогось із фахових американських журналів. Не зашкодило б долучити теж переклад статті, поміщеної в австрійському тижневику ,,Oberőstereichische Nachrichten''. Це, щоправда, доволі тяжка справа, бо американська преса не так дуже прихильна до нас.

Це дуже важливе для нас, коли хто з чужинців прихильно відгукнеться про Україну й українців. Про нас довгий час майже не згадував ніхто з чужинців, бо ми бездержавний, хоч великий нарід. Так, наприклад, Генрік Ібсен у своїх листах (що вийшли в 4 томах усіх 1400!) згадує про всі народи, а про нас ні, бо про нас не знав, а зате знав навіть про найменший державний нарід. Щойно по Ібсеновій смерті його друг Бєрншерно Бєрнсон, письменник-драматург, став в обороні галицьких українців, докоряючи полякам, що гноблять українців, і при цьому заявив, що поляків опанувало диявольське шовіністичне шаління. Поляки не могли опрокинути Бєрнсонових закидів, лише сказали, що він уже ,,старушок''. Вже не пригадую собі прізвища того українця, який постарався, що Бєрнсон помістив цю довгу статтю в норвезькому часописі.

Тут ще згадаю, що П. Куліш написав поезію ,,Молитва'', присвячену докторові Пулюєві на спомин зоряної ночі в Україні, на хуторі:

Всевишній! Я тобі
молюся,
Молекул космоса
твого...
Де ти, хто ти,—даремно б'юся,
Ні, не збагну вовік
сього!

Вовік науці не обняти
Всього, що ти создав
єси...
Даремно розум наш
крилатий
Шукає краю небеси!

Знемігшися, на ту
пилинку
Спускається, що ми
звемо,
Вселенною, — що на
хвилинку
Її в імперії рвемо.

І тут безодня животвору,
І тут премудрість
без конця...
Однаково горі і долу
Сіяє світ твого лиця.

Молюсь, не дай мені
з розпуки
Зректися розуму мого:
Нехай не гасне світ
науки
В проміннях сяєва
твого.

Нехай мій дух в земній юдолі
Не зниється до
звірят;
З твоєї пресвятої
волі
Нехай вовіки буде
свят!

Михайло Лотоцький

Микола Понеділок

ВСЕ ДЛЯ ДУШІ І ТІЛА!

I

Нарешті автобус зупинився в Кергонксоні. Це маленьке містечко з залізничною станцією, баром і одним поліцаєм для реґулювання транспорту. Вхід і вихід до станції заросли травою. На залізничних рейках стоять дитячі візочки і паркують авта. Дивлюсь на траву, на візочки і питаю в поліцая:

— Коли останній раз потяг приходив до вашого містечка?

— Недавно, років п'ятнадцять.

— А ви не сумуєте за ним?

— Ані трохи. Це відпочинкова місцевість. Ми не потребуємо тут свисту та гуркотіння.

Розпитую далі охоронця порядку.

— А як далеко звідси до українського курорту, до ,,Союзівки"?

— О, ,,бой", — каже, недалеко. Два кроки.

— А як ясніше розуміти ,,два кроки"?

— Дві милі. Бери таксі; не встигнеш оглянутися, будеш у ,,Союзівці".

Взяв таксі. Правда, оглянутися встиг, але поговорити з шофером забракло часу. Лише рушило авто, шофера розібрала цікавість.

— Ти, ,,бой", звідки?

— З Ню Йорку.

— Маєш, певно, власну фабрику? Повні кишені грошей?

Мені від таких слів ніяково стало.

— Звідки ви знаєте, — питаю, — що я маю власну фабрику?

— Звідки, — сміється, — а відгадай?

— Не вмію відгадувати.

— Адже ж їдеш до такого гарного курорту, до ,,Союзівки"! А там самі мільйонери відпочивають.

Я хоч-не-хоч розсміявся. Шофер від мого сміху споважнів.

— То ти не мільйонер?

— Ще ні, — кажу.

— І не маєш власної фабрики?

— Ні!

— А маєш хоч гроші за таксі заплатити?

— Певне маю.

— Ну то слава Богові. І це мене задовольняє.

Авто стишило хід, стало.

— Злізай, друже, це вже і ,,Союзівка". Не встигли і поговорити. П'ятдесят центів плати!

Я порився у гаманці, назбирав відповідну суму, дав і ,,дякую" сказав.

— ,,Окей"! — засалютував шофер. — Відпочивай гаразд!

— Дякую. Ось вам ще п'ять центів на чай!

І визбирую п'ять центів по одному центику.

— Нате!

— Ні, дякую. Збережи їх собі. Тепер я справді бачу, що ти не маєш власної фабрики.

І поїхав...

Так таксі довезло мене до ,,союзівської'' землі. Переді мною великий головний будинок, ,,гавпткватира", або, як дехто каже, ,,союзівський білий дім", обсаджений квітами. Трохи далі ще три будинки, оточені деревами. Вікна й двері з білого дому розчинені і звідти несеться:

Ти сказала ,,прийди, прийди",
Не сказала куди, куди,
Ти мене підманула...

,,Ого, — думаю, — як добре відпочивають, то і веселі пісні співають".

А навкруги подвір'я, ліс — теж виспівує, тільки іншої, ш-ш-ш — а в лісі легендарний герой всіх українських поем оповідань і романів — соловейко деклямує Олесевий віршик:

Цілуй, цілуй, цілуй...

Ну, думаю, й нахабний ти, соловейку! Ще тільки ранок, а ти вже про вечір пригауєш. Не ліпше до вечора почекати...

Посередині подвір'я дві щогли — на одній американський прапор, на іншій український. Глянув на свій рідний — і не міг розібрати, чи блакитне вгорі, а жовте внизу, чи навпаки. Вітер полоще прапор і мішає кольори. Мир буде, —думаю,—в,,Союзівці'',бо навіть за прапор не можна буде посваритися—увисочині не доглянеш, чи жовто-блакитний, чи блакитно-жовтий. Втягаю для проби повні груди повітря. Контролюю, яке воно. Ого, не пахне бензиною і асфальтом, як у Ню Йорку. П'янке, як каліфорнійське вино. Тільки вино трохи гріє груди, а союзівське повітря лоскоче.

Ще раз озираюся — клени, дуби, смереки, кавалер соловейко, все таке, як на Київщині, біля Черкас у густому лісі...Коли розглядаю околиці,,Союзівки''—де там тобі Черкащина, це справдешня Гуцульщина у всій своїй оригінальній красі і пишності. Гори, зелені у підніжжю і імлисті, попелясті на верхах. І де вони кінчаються,не видно. Перші хребти гір-чіткі,другі — за легким димом, а далі вже потяглися не гори, а казкові замки, які зливаються з небом. Прямую до головного входу ,,Білого дому''.

На порозі спить, розкинувши лапи, білий пес. Я зупинився. Відпочинковці підказують мені:

— Переступай пса, переступай, він однаково не встане.

Я поцікавився біографією тварини.

— А чий це, — кажу, —пес?

— Наш! Союзівський!

— А як звуть?

— Білий. А інші звуть Безхребетний.

,,Безхребетний'' — задумався я. Знайома назва. Ага! Це в Ню Йорку звуть так званих українців, що раз бігають до росіян, раз до поляків, а потім знову вертаються до своєї громади

— А чому, — докопуюсь правди, — пса назвали ,,безхребетним?''

— Бо, — відповідають, — не має постійного господаря. Бігає за всіми і лащиться.

В головному будинку зчинився рух. Навпростець курортники бігли одягатися. Одягнені спішили наїдатися. Починався сніданок. Я несміливо переступив поріг їдальні.

Світла простора заля. Вікна займають більше місця, як самі стіни. Чотири ряди столів покриті скатертинами. На кожному столі квіти різних кольорів, особливо кидаються у вічі червоні і білі. ,,Цікаво, чи квіти штучні, чи правдиві,'' — промелькнуло в голові. Нахилився, понюхав — не пахнуть. Значить правдиві квіти, бо штучні, паперові завжди облиті парфумою і їх на цілу кімнату страшенно чути.

Відпочинковці сидять за столами і нараз виконують декілька робіт: їдять, говорять, сміються і стріляють до сусідів очима. Не встиг я сісти, як прудка білява дівчина з удекорованими чорними очима і білим фартухом зазирала мені у вічі.

— Що для вас, шановний добродію? Маємо для подразнення апетиту оранжевий, грушковий, сливковий і помідоровий соки.

Я почав розмірковувати. Мені зовсім не треба було подразнювати мого апетиту. Він вже був подразнений подорожжю до найвищої міри.

— Дякую панночці, — кажу, — Але мого апетиту не треба вже більше дразнити, бо боюсь, що трісну від голоду. Всі згадані соки прошу подати після їжі, а зараз дайте будь-ласка щось не для подразнення апетиту, але для заспокоєння голоду.

— Маємо борщ полтавський і галицький, зупу яринову з м'ясом і картопляну.

— Досить, досить, — кажу. — Чи полтавський борщ з м'ясом?

— Ні, прошу пана. Без м'яса. Є яринова зупа з м'ясом.

— Добре! Тоді попрошу вийняти з яринової зупи м'ясо, вкинути в полтавський борщ і подати мені.

— Добре, пане! А що хочете далі з'їсти? Є вареники з м'ясом, капустою, сиром і печінкою. Є яйця смажені. Є голубці з гречаної каші і рижу. Є м'ясо волове, теляче, куряче, качаче, є баранина. Також маємо мозок.

— Чий мозок?

— Коров'ячий!

— Ні, — кажу. — Якби був курячий мозок, може б і замовив, але коров'ячий.

— Курячі маємо ноги. Смажені. Дуже смачні.

— Ну то добре. Дайте, будь-ласка, одну ногу курячу, а одну качачу.

[Продовження буде]

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
П'ятниця, 1-го квітня 1977, год. 7:30 веч.
КОНЦЕРТ СПІВАКІВ
світової слави українського роду
(З історичних платівок)
В програмі: **Іра Маланюк, Клим Чічка-Андрієнко, А. Дідур, Н. Нежданова, М. Менцінський, Орест Руснак, М. Чеботарі.**
Пояснення: **Маестро Теодор Терен-Юськів**

ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ПАССЕЙК КАВНТІ
at Lambert Castle, Valley Rd., Paterson, N.J.
(212) 523-9883

18-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
на бажання Музею зорганізував

ВИСТАВКУ —
Писанка і українські Великодні звичаї

Доповідь про звичаї і показ писанок відбудуться:
- в неділю, 3-го квітня 1977 в год. 1 і 3-тя по пол.;
- в неділю, 17-го квітня 1977 р. в год. 1 і 3-тя по пол.
- Виставка починається в середу, 30-го березня і триватиме до 30-го квітня 1977 р. в залі Музею.
- Музей відкритий в год. 1-4:45 (середа до п'ятниці), 11-4:45 (в суботу і неділю).

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ВІДВІДАТИ ВИСТАВКУ.

Рочестер, Н. Й.
В суботу, 2 квітня 1977 р., о год. 7:30 веч.

в залі Українського Народного Дому
при 831 Джозеф Авеню, Рочестер, Н. Й.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
в Рочестері, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:
36, 66, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437
НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Звіти Окружної Управи;
2. Доповідь заст. гол. предс. Д-ра ІВАНА ФЛИСА;
3. Вибір нової Окружної Управи;
4. Плян праці Округи і Відділів на 1977 рік.

У Зборах візьме участь —
Д-р ІВАН ФЛИС, заст. головного предсідника УНС
По Зборах буде ПЕРЕКУСКА
До участи в Зборах запрошені також усі члени УНС та місцеве Українське Громадянство.

В. В. Гуссар, голова — **Константин Шевчук,** заст. голови
В. Гавриляк, секретар — **Петро Дзюба,** скарбник

Ласкаво просимо на
ГАРВАРДСЬКІ ВЕЧОРИ

Вашінгтон — неділя, 3 квітня 1977 року
о год. 6-ій веч.
в залі Т-ва св. Софії (філія УКУ)
2615 30th St. N.W., Washington, D.C.

Доповідь професора-гостя Гарвардського університету (українське мовознавство), д-ра БОГДАНА СТРУМІНСЬКОГО; інформаційні звідомлення Членів Головної Екзекутиви ФКУ про стан українських студій в Гарварді; виставка публікацій УНІГУ.
Опісля гутірка при чайку.
Українське громадянство Вашінгтону і його околиць чисельно прибути ввічливо запрошує —
КОМІТЕТ ФКУ у ВАШІНГТОНІ

Ню Йорк — неділя, 3 квітня 1977 року
о год. 4-ій після полудня
в залі Українського Народного Дому
140-142 Друга Авеня

Інформаційний панель про розвиток українських студій в Гарвардському університеті в перших 8-ми літах (1968-1976). Доповідатиме ПАТРИША ГЕРЛЄГІ (ірляндського роду) — науковий співробітник УНІГУ, УЛЯНА ПАСІЧНИК — редакційні справи УНІГУ, ЕДВАРД КАСИНЕЦЬ — керівник бібліотеки й архіваріюс, АДРІЯН СЛИВОЦЬКИЙ — Гарвардець, Член Головної Екзекутиви ФКУ.
Після 4-ох десятихвилинних доповідей — питання, дискусія, висновки.
Українське громадянство метрополітального Ню Йорку й північного Ню Джерзі чисельно прибути ввічливо запрошують —

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

САХАРОВ ОСКАРЖУЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мешкання, що їх не хочуть йому замінити на одне такої самої величини, про переслідування агентами КГБ його дочки Татяни Семенової і його зятя Єфрема Янкелевіча, якому погрожують судом і ув'язненням за нібито розповсюджування антисовєтського матеріялу. Це є дійсність в Совєтському Союзі, яку намагається закрити своєю дволичною заявою заступник прокуратора Гусєв, який твердить, що в СССР усі громадяни рівні перед законом, не згадуючи, очевидно, про переслідування родини Сахарова і родин інших засуджених. Але помимо тієї застрашливої ситуації і особистих невигод, Сахаров прирікає, що далі буде активним на відтинку оборони людських прав в СССР та інших країнах Східньої Европи. ,,Кожного дня, — говорить у статті Сахаров, — ми маємо нові проблеми. 14-го березня газета ,,Известия'' закинула жидівським активістам, які намагалися покинути СССР, що вони співпрацюють з західніми розвідками, продовжуються також напади совєтської преси на інших осіб''.

У зв'язку з цим Сахаров закликає західній світ виступати в обороні арештованих членів груп нагляду за Гельсінкською Угодою — Ґінзбурга, Орлова, Руденка, Тихого, югославського письменника Мігайлова,, чехо-словацьких авторів документу ,,Хартія 77'' та інших політичних в'язнів у країнах Східньої Европи і Совєтського Союзу. ,,Головною метою моєї діяльности, — говорить в кінцевих рядках статті академік Сахаров, — є добитися амнестії і свободи для всіх політичних в'язнів на світі, які були засуджені за переконання. Я вважаю це передумовою миру''.

ОМУА
Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує на
ВІДКРИРРЯ ВИСТАВКИ КАРТИН І ГРАФІКИ
ТАРАСА ШУМИЛОВИЧА
яке відбудеться в неділю, 3-го квітня 1977 р. о год. 1-ій по пол., в Ґалерії Українського Спортового Клюбу, 122 Друга Авеню в Ню Йорку. Виставка буде відкрита щоденно від год. 5-8, в суботу і неділю від год. 1-8, до 17-го квітня.

АСОЦІЯЦІЯ
ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
ВІДДІЛ ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ
З НАГОДИ ВІДЗНАЧУВАННЯ В ЦЬОМУ РОЦІ 60-ТИ РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
Управа АДУК улаштовує ВЕЧІР
НА СВІТАНКУ ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІЇ
що відбудеться
у неділю, 3 квітня 1977 року
год. 4-та по полудні, заля:
Український Народний Дім
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.
В ПРОГРАМІ ВЕЧОРА:
Відкриття — інж. ЛЮБОМИР КАЛИНИЧ
Вступне слово голови ГУ АДУК — ЗСА — ред. ЛЕОНІД ПОЛТАВА
Висвітлення озвучених прозірок у виконанні О. СТАРОСТЯКА під назвою УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ.
Сольоспів концертової співачки ІІ МАЦЮК-ГРИЦАЙ
Акомпаньямент — мгр МАРТИ ЦИВИК
Рецитація — МАРІЇ МАТІЙЦЬО

На Фундацію...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

По 400.00 — Евстахій і Орися Держко, Михайло Костів, Василь Макух;

По 300.00 — Володимир і Розалія Бойчук, Михайло Федко;

По 250.00 — д-р Іларіон і Анна Домбчевський, Василь і Анна Ґерич, Василь і Антоніна Кулик;

По 200.00 — Юрій Костів, д-р Степан Мандзик, Марта Пфлєнзер, Іван і Галина Решетар, Едвард і Стефанія Рокіский, д-р Михайло Сайкевич, Григорій Сало, Андрій Д. Сольчаник, д-р Евген і Неоніля Стецьків, Мирослав Субтельний, д-р Роман Топольницький, д-р Олександра Школьник, д-р Богдан Бородайко, Франц Колодій, Теодор і Анна Кулинич;

По 150.00 — Володимир і Раїса Братків, Дмитро Мельник, Максим і Олександра Олійник, Степан і Марія Скробач;

По 100.00 — Марія Беднарчук, Микола Бреньо, д-р Марта Веремчук, Осип Войтович, Бертранд і Юліянна Вірей, д-р Ярослав Воєвідка, Василь Гачкевич, Ілько Галів, Михайло Галібей, Роман Голод, Мирослав Грушка, Василь Ґусаковський, Михайло Добрянський, Володимир і Христина Зарицький, Василь Захарія, Михайло й Анна Захарків, І. Зенчак, Ярослав і Мирослава Зубаль, Володимир і Ірина Керод, Степан і Надя Костик, Микола Курчак, Володимир Карпович, Розалія Кодни, Катерина Котович, Ігнатій Кутко, Марія Леськів, Михайло Лисогір, Іван і Мирослава Ліщак, Михайло й Ерна Лозинський, Іван Макарець (і аплікація дорівнального фонду, працедавець подвоїв пожертву), Т.В. Маселко, Володимир і Віра Мотика, Сильвестер Мацієвич, Стефан Максимюк, Дмитро Микита, Володимир Мазурик, Теодор Небожук, Дмитро Новошицький, Олекса Лопух, д-р Осип Оришкевич, Ілля й Марія Онишкевич, д-р Степан Олійник, проф. Василь Пакуляк, Анна Петрів, Петро Поліщук, д-р Теодор П. Правак, д-р Володимир Прокопів, д-р Петро Пшик, Роман Раковський, д-р Михайло Сайкевич, Михайло Салдит, Володимир і Богданна Слиж, Микола й Евгенія Сорока, Володимир Сорочак, Василь і Стефанія Татчин, Микола Шайдицький, проф. Юрій Шевельов, Тетяна Чучман, Петро Ярема, 91-ий Відділ СУА, УКЦерква в Льос Анджелес;

І 150 менших пожертв на суму — 4,335.00 долярів.

Гарвардський Вечір в Ню Йорку відбудеться цієї неділі

Ню Йорк (ФКУ). — Цієї неділі, 3-го квітня, в годині 4-ій по полудні тут в залі Українського Народного Дому на Другій евені відбудеться друга з черги зустріч молодих співпрацівників Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету з громадянами Ню Йорку. В цьому панелі візьмуть участь д-р Патриція Герлиґі, науковий співробітник в ділянці історії; мгр Уляна Пасічник, редактор журналу та видань Гарвардської Серії Українських Студій; та мгр Едвард Касинець, бібліотекар Українського Наукового Інституту. Модератором панелю буде член ГЕ ФКУ, Адріян Сливоцький.

Як і в попередній зустрічі, основним завданням доповідачів буде подати громаді речевий звіт про працю, наукові можливості та перспективи дальшого розвитку УНІГУ. Д-р Герлиґі говоритиме про свою дослідчу працю в ділянці історії. Вона написала дисертаційну працю про економічну та суспільну історію Одеси в 19-му столітті і тепер продовжує свої досліди на цю тему. Вона дописує до різних наукових видань та бере активну участь в дослідчій та видавничій праці УНІГУ.

Мгр Уляна Пасічник, колишній адміністративний заступник проф. Пріцака, тепер працює як редактор видань Інституту. Вона з першої руки обзнайомлена із можливостями та труднощами, що пов'язані з веденням видавничої програми й доповідатиме про цю ділянку діяльности Інституту.

Мгр Едвард Касинець завідує розвитком збірки Україніки в Гарварді. За час його короткої каденції, українська збірка зросла на майже сто відсотків. Приєднано до цієї збірки велике число раритетів та старовинних видань про Україну. Мгр Касинець доповідатиме про зріст української збірки на тлі стану бібліотекарської справи в Україні.

Після доповідей запрошується слухачів брати участь в дискусії, в часі якої плянується заторкнути деякі основні питання, як наприклад відношення УНІГУ до сучасних репресій в Україні та можливості Української Діяспори в ділянці розвитку української науки.

ІНФОРМАЦІЙНІ СХОДИНИ ФКУ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон (ФКУ). — В неділю, 3-го квітня ц. р., тут в 6-ій годині вечора, в будинку Т-ва св. Софії, 2615 30-та вул. відбудуться інформаційні сходини громадянства. В програмі: доповідь професора-гостя Гарвардського університету д-ра Богдана Струмінського та додаткові інформації про працю ФКУ та УНІГУ, що їх даватимуть члени Головної Екзекутиви ФКУ. Одночасно присутні матимуть змогу оглянути виставку видань Інституту. Відтак, при гутірці — чай з перекускою.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
повідомляє та запрошує Членів та Українське Громадянство на
ВЕЧІР ДОПОВІДЕЙ
присвячений Оборонній Акції Української Науки
що відбудеться
2-го квітня 1977 р., в приміщенні **Українського Інституту Америки**
о год. 7-ій веч. при 2 E. 79th Street, New York, N.Y.
В ПРОГРАМІ:
Д-р Р. Борковський — ,,Ідеологія і наука в УРСР''.
Інж. Б. Чайківський — ,,Наука на практиці в УРСР''.
Вечір підготовив Д-р О. Мороз, референт наукових конференцій ТУІА.
•
Вечір попередить
Пленарне Засідання ТУІА на Східні Стейти
що відбудеться о 2-ій год. по пол. в Українському Інституті Америки.
ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО ЧЛЕНІВ ЧИСЕЛЬНО ПРИБУТИ НА ЦЕ ЗАСІДАННЯ.

У неділю, 3-го квітня 1977 року
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього ЧОЛОВІКА і БАТЬКА
св. п.
ОЛЕКСАНДРА УЗОНОВА
підполковника Армії УНР
буде відслужена
в соборі УПЦ св. Володимира
82-га вул. в Ню Йорку, після Св. Літургії
ПАНАХИДА
Побратимів по Зброї і Приятелів Покійного прохаємо в той день разом з нами помолитися за спокій Його душі.
ДРУЖИНА і ДОЧКА

Подяка

В п'ятницю, 25-го лютого ц. р. замовкло на завжди золоте серце нашої Дорогої та Незабутньої
МАМИ, ТЕТИ, БАБУНІ та ПРАБАБУНІ,
загально шанованої та всіми люблені ,,бабці''
бл. п.
Михайлини Чайковської

вдови по бл. п. радникові Антонові, почесної голови 20-го Відділу СУА, життєрадісної людини, сповненої вітальної енерґії-еляну, що нею вона полонювала кожне своє довкілля. З Її особою відійшла у Вічність неодержима громадська діячка, опікунка покривджених та потребуючих, співучасник розвитку нашого політичного та культурного життя у Львові, в якому Вона народилася та провела більшу частину свого життя.

Сповнені глибокого смутку, хочемо тим шляхом висловити щиру подяку Українській Громаді, що своєю численною участю в Панахиді та Похоронах віддала Покійній послідну прислугу.

Дякуємо Преосвященному Владиці Василеві Лостинові, о. шамбелянові Робертові Москалеві, о. шамбелянові Михайлові Федоровичеві, о. радникові Василеві Головінському, о. парохові Петрові Липинові, о. парохові Мартинові Канавалові та о. Томі Саюкові за звеличання своєю участю Панахиди та Похоронів.

Дякуємо д-рові Ярославові Яримовичеві за синівську опіку над Недужою в часі Її побуту в шпиталі,

Дякуємо Всім, що зложили нам вислови співчуття в днях нашого смутку, прислали квіти та зложили грошеві пожертви на поминальні відправи, на Український Інститут у Гарварді та інші добродійні цілі.

Дякуємо за промови в часі Парастасу та поминок п. Ярославі Лободич від 20-го Відділу СУА, п. мгр Миронові Ганушевському від Оселі ,,Вознесіння'', інж. Михайлові Ліщинському від Об'єднання Дивізійників, п. Наталі Даниленко від Окружної Ради СУА та п. Ярославові Климовському від ОМУС-у, а п. проф. Оксані Генґало за ведення поминок. Дякуємо також Сестрам Василіянкам в Факс Чейсі за приготування поминок, а М. Насевичам за перепровадження похоронів.

АЛЕКСАНДРА ЯЦКЕВИЧ, дочка
ІРЕНА СЕНЬКІВСЬКА, дочка

•

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ в ГАРВАРДІ:

Мешканці Дому ,,Вознесіння''	$125.00
о. шамб. Мирослав і Марія Харини	100.00
Лев і Александра Яцкевич	100.00
Д-р Остап і Марта Тарнавські	100.00
Д-р Андрій і Мотря Головінські	50.00
Д-р Андрій і Ніна Марк	50.00
Інж. Фридрих і Ярослава Марк	50.00
Інж. Орест і Оксана Клюфас	50.00
Д-р Микола і Лариса Войтович	25.00
Мґр Дарія Кивелюк-Калліяс	20.00
Мґр Іван Костюк	10.00
	$680.00
Безпосередньо вплачені пожертви	$460.00
Разом	$1,140.00

Усім жертводавцям щире спасибі!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що дня 26-го березня 1977 р. в Монтреалі, Канада,
упокоївся в Бозі на 77-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ
бл. п.
Проф. РОМАН БРИКОВИЧ

б. підстаршина УГА, учитель середніх шкіл та директор Союзу Українських Кооператив в Галичині, був. голова та довголітній провідний член Відділу ЛВУ, заступник голови Управи Української Народної Каси, голова Ради Громадських Організацій за Патріярхат УКЦеркви та довголітній директор Курсів Українознавства ім. митр. А. Шептицького в Монтреалі.

ПОХОРОНИ відбулися у вівторок, 29-го березня 1977 р. в українській католицькій церкві Успіння Божої Матері в Монтреалі.

У глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
донька — КАТРЯ ЧЕРВОНЯК з чоловіком ЯРОСЛАВОМ та дітьми ОЛЕНКОЮ і ПАВЛУСЕМ
син — ІВАН з дружиною ДЗВІНКОЮ і дітьми ХРИСТИНКОЮ і МАРКОМ
сестра — ДАРІЯ ГОРНЯТКЕВИЧ з чоловіком ДАМ'ЯНОМ, сином АНДРІЄМ з родиною
сестра — МАРІЯ БАХТАЛОВСЬКА з родиною в Україні
стриєчні сестри — ВОЛОДИМИРА, ТЕОДОЗІЯ і ЛЮБОМИРА БРИКОВИЧ
стриєчний брат — ДЕОНІЗІЙ БРИКОВИЧ
свати — МАРІЯ ЧЕРВОНЯК
МАРІЯ і ВОЛОДИМИР БАРАГУРИ
Ближча і дальша Рідня в Канаді, Америці, Україні і Польщі

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ
бл. п.
ОЛЬГИ ЩЕРБАНЮК
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в неділю, 3-го квітня 1977 року о год. 12-ій дня
в церкві св. Юра в Ню Йорку.
Рідних, Приятелів і Знайомих просимо про святі молитви.
ЯРОСЛАВ і ІРИНА ЩЕРБАНЮКИ

УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тут не лише про понад 50-річну прірву часу. Зацікавлення наших соціологів 20-их років цілком інші від сучасних їх колег. Українські вчені 20-их років писали або перекладали загальні теоретичні трактати про соціологію, яка в той час щойно здобувала собі належне їй місце між науками. Сучасні українські соціологи, виховані вже в американських та канадських університетах, більше уваги присвячують емпіричним дослідам, веденим згідно з докладно випрацьованими методами. Їхня увага звернена на життя етнічної групи в чужому оточенні, на її змагання зберегти себе, на процесі асиміляції і т.п. Читаючи статтю С.Ріпецького, треба з пошаною поставитися до покоління визвольних змагань, що вийшовши з України і в умовах багато важчих як сьогодні, зуміли творити інституції, розгортати жваву діяльність і на високому рівні, видавати журнал „Суспільство", в якому друкували свої студії - статті такі світової слави соціологи, як П.Сорокін, Л. фон Візе, Е.Богардус, Р.Мікельс та інші. Сила того покоління була в тому, що серед нього знайшлося чимало непересічних індивідуальностей, людей творчого ума, великої працьовитости і до того сповнених почуттям патріотичного обов'язку та ентузіязмом.

Стаття Іллі Витановича, професора історії Українського Вільного Університету про „Українські соціологічні і зближені студії на еміграції" ледве чи підходить до цього збірника. В примітках сказано, що „цей нарис зладжений з принагідних нотаток для власного вжитку, придатний радше для інформацій-ної доповіді й до дискусії". Питання є, якщо це нотатки для власного вжитку, чому вони такими ж не залишилися. Автор включив до соціології публіцистику і журналістику, а до соціологічних і зближених студій зарахував всякі статті на ідеологічні, виховні, економічні, політичні та інші теми, друковані навіть в студентських журналах або газетах. Мається враження, що тут включено усіх, хто коли що писав про життя українців в світі чи підсовєтській Україні. Називати це соціологічними та зближеними студіями — смішно.

Не зважаючи на такі чи інші критичні завваги, „Соціологічний Збірник" є дуже важливою, піонерською і переломовою публікацією, якщо ідеться про соціологічні студії української громади. Оце зібрано майже все, що досі зроблено в цій ділянці. Це не багато, коли порівняти з працями про інші етнічні групи, дарма, що майже всі тут поміщені студії на доброму фаховому рівні. Автори вказують на труднощі ведення соціологічних дослідів серед нашої громади через брак систематично збираних даних. Додаймо, що серед керівних кіл нашої організованої спільноти нема зрозуміння для потреби таких дослідів.

Що такий збірник соціологічних студій про українську групу появився щойно в сто років її побуту на цьому континенті, є хіба знаком нашого дуже повільного росту. Коли ж зважити, ким ми були на початку — а деякі тут поміщені студії це нагадують, — тоді і ця повільність є зрозуміла.

[Кінець]

У „Провидінні" відбуваються вибори

Філядельфію (І.Б.) — Тільки один із чотирьох українських братських союзів, Союз Українських Католиків „Провидіння", переводить вибори Головної Управи не на конвенціях, а дорогою голосування всіх управнених членів у правиборах і виборах. Цього року відбудуться такі вибори. Відділи „Провидіння" у березні мали право визначити з-поміж своїх членів кандидатів до Екзекутиви, Головної Ради і Контрольної Комісії та зголосити їх до Головної Канцелярії у Філядельфії. Управнені кандидати увійдуть на спільну листу, що буде представлена всім членам у правиборах, які відбудуться по Відділах в дні 5-го червня ц.р. Тільки два кандидати на кожний пост, що дістали у правиборах найбільше голосів, стануть до дійсних виборів, які відбудуться 16-го жовтня ц.р.

До переведення виборів Головної Управи СУК „Провидіння" покликає Головну Виборчу Комісію в складі: о. шамб. Михайло Федорович, Іван Базарко, Роман Кравців і заступник Степан Жгута. Відділи вибирають місцеві Виборчі Комісії, обов'язком яких є перевести між членами тайне голосування на переслані з Головної Канцелярії бальоти і переслати їх на час до Головної виборчої Комісії у Філядельфії. В УНСоюзі, в УРСоюзі та в „Народній Помочі" Проводи цих установ обирають делегати Відділів під час конвенцій, які відбуваються щочотири роки.

РОЗМОВИ БРЕЖНЄВА..

(Закінчення зі стор. 1-ої)

західні коментатори, совєтська сторона не виявила зацікавлення пропозицією відносно фактичного зменшення кількости атомової зброї, заявляючи, що подасть свою опінію в тій справі в кінці цього тижня.

Речники делегації ЗСА повідомили, що Венс і Громико під час нарад, крім справи договору щодо обмеження зброї, заторкнули теж питання скликання Женевської конференції для полагодження конфлікту на Близькому Сході, як рівнож поліпшення торговельних зв'язків між ЗСА і СССР. Громико натякнув, що Москва може піти на деякий компроміс відносно самостійної участи Палестинської Визвольної Організації (ПВО) у Женевській конференції, заявляючи що справа ПВО може бути полагоджена вже на самій конференції. Досі СССР ставив передумову, що без самостійної участи ПВО конференція не може відбутися.

Під час понеділкових переговорів Громикові дораджував Леонід Смірнов, заступник прем'єра Алексея Косигіна, а по американському боці, крім Сайруса Венса, були Пол Варнкі, директор Агенції для справ роззброєння і контролі над зброєю, заступник державного секретаря Филип Габіб і Вілліям Гайленд, предстравник Крайової Ради Безпеки. Інші члени делегації ЗСА братимуть участь в наступних сесіях.

У понеділок, 28-го березня, дійшло до поважної конфронтації між американськими журналістами і совєтськими властями, бо совєтські чинники хотіли допустити тільки 7 американських кореспондентів на формальне відкриття нарад, хоча їх прибуло 30. Тому, що совєтські власті не допустили всіх кореспондентів, на знак протесту, жаден американський журналіст не пішов на відкриття нарад. Щоб обминути подібні демонстрації в майбутньому, міністерство закордонних справ СССР повідомило, що на закриття нарад будуть допущені всі американські журналісти.

Про фільм „Доля народів"

„Доля народів" — двогодинний кольоровий і звуковий документальний фільм, випуск Кіностудії мгра Ярослава Кулинича в Йонкерсі, Н. Й., текст М. Андрусовича, диктори Ольга Кириченко та М. Бурчак, муз. оформлення А. Рібецького, оркестра — Богдан, Воломир і Оксана Лотоцькі та Марія Рибіцька.

Висвітлення фільму „Доля народів", з підналовком „Пізнай 5 континентів" триває 2 години, а праця над ним забрала кругло 15 років. Понад 25 країн, з яких деякі, як у Африці, недавно дістали державну незалежність, проходять перед очима глядача, зачарованого красою й багатющою різноманітністю народів, веселковими кольорами фільму, пеаном тій національнокультурній різноманітності, що викликає в людини почуття радости й гордости. Від Мехіко до Національного Китаю, від Ізраїлю з українською церквою до Австралії, з гарно упорядкованим українським життям у тій країні; від Філіппінів до Канади, чи Японії, Сенегалю, Єгипту.. —далі Ви називайте, — переноситься глядач цього культурфільму на крилах літаків, на горбах верблюдів, на спинах працьовитих осликів, на кораблях і примітивних човнах з місця на місце, з країни в країну.

Здається, вперше український глядач (а чому тільки український?) відкрис, що селяни в сусідній з Україною Туреччині будують свої хати за нашим зразком, і навіть дівчата там носять воду на коромислах. І напевно вперше побуває українській та й багато інших (коли до них дійде фільм) глядачів, наприклад, у Кенії в Африці — не в парадній частині країни, не тільки у столиці, а там, де людина страшенно важко трудиться і так мало з того має. Арабський селянин оре волами, та не плугом, а дерев'яною сохою, про яку Україна забула дуже давно. Індуські селяни також горбляться над землею-годувальницею, як і філіпінці або пакистанці. Фільм не відповідає на запитання: „Чому така різниця?", але він вказує на різниці і життьової стопи, і методів праці, і народних звичаїв та ноші. Фільм підкреслює красу людини в її різноманітності, расовій, національній і культурній, постійно наголошуючи, що це також людина, навіть коли вона виступає в образі напівдикого африканського племени в далеких від центрів пралісах.

Нелегке життя українців на так зв. „землях одзисканих" у Польщі, але життя треба, і вони живуть, якось даючи собі раду — важкою працею. Краще згуртовані українці в Югославії, з їхня церква вітає сестер і братів через океан. Зразково впорядкована велика українська спільнота у Англії. Десятитисячні маси українців у Торонті... Барвистий „віз" із малими кобзарикакми о. С. Кіндзерявого котиться через святковий Ню Йорк...Безкінечно багато кадрів, знятих рукою кіномистця, мгра Ярослава Кулинича, якого інколи бачимо на екрані у товаристві тайляндців, індусів єгиптян.

Озвучення фільму українською мовою дає певні недоліки: треба відкинути зайві слова в кінофільмі типу „Ви бачите", — звичайно, ми тому й прийшли (на сором українському Ню Йоркові — 17 осіб на сеансі в УНДомі у неділю 20-го березня 1977 р.о 4 год. дня), або набридливе „Ось ми вже...", чи непотрібні пояснення, скільки квадратових миль займає кожна відвідувана країна. Зате необхідно додати, і то кілька разів, мапу світу та показати стрілкою, куди саме мандруємо, що надасть фільмові ще більшої рухливости і, одночасно, стрункости, та візьме його в географічно-природничі „рямці".

Недоліки — несумісно малі в порівнянні з осягом. Цей осяг мгра Я. Кулинича такий, що автор нотатки, з рамени АДУК, закликає Кінопродуцента перезвучити фільм також на англійську мову і настирливо добиватися змоги показувати його на телевізійних каналах ЗСА й інших країнах. За такою кінопродукцією тужить глядач. Чого боятись великих американських можливостей? — навпаки, їх треба здобувати, і мгр Ярослав Кулинич має з чим постукати у двері телевізійних дирекцій.

Леонід Полтава

РЕД. АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ ДІСТАВ МЕДАЛЮ МІСТА ТОРОНТА

Торонто (КУК) — Дня 4-го березня 1977 р. під час урочистої церемонії мейор Д. Кромбі вручив медалю міста Торонта відомому українському бібліотекареві А. Григоровичеві за його заслуги на полі історичних дослідів, як члена Історичного Товариства Торонта. Серед української громади А. Григорович зокрема відомий як редактор англомовного журналу „Форум". В жовтні 1976 р. його вибрано на пост президента Асоціації Бібліотекарів Онтаріо.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 3-го КВІТНЯ 1977 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158 Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі при 216-218 Гренд вул. Проситься чл. прибути і вислухати фінансовий звіт. — М. Кіт, рек. секр.

ЧІКАГО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Николая 106 Відділ о год. 1-ій по пол. в Домі, Відділів УНСоюзу при 843 Н. Вестерн Авеню. На порядку нарад: звіти з праці та вибір Управи Відділу на 1977 рік. Проситься чл. прибути на збори. — А. Іванюк, предс., В. Ничай, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го КВІТНЯ 1977 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. на один тиждень пізніше з причини Великодніх Свят, о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7728. Оточення!

I ORDER YOU TO COME DOWN AND EXPLAIN WHERE THOSE DOGS DISAPPEARED TO!

I'LL TELL YOU FROM UP HERE!

WE 'DOGS' ARE SURROUNDING YOU!...

Наказую тобі прийти сюди і пояснити мені куди поділися ті собаки!

Я скажу тобі звідсіля! Ми, „собаки", оточили вас!...